

Силабус курсу
Література для дітей дошкільного віку

Освітній ступінь – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Кількість кредитів – 1

Рік підготовки, семестр – 2 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: нормативна
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Куца Лариса Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент

Контактна інформація larkutsa@ukr.net +38 096 877 833 4

Опис дисципліни

Курс «Література для дітей дошкільного віку» передбачає вивчення особливостей розвитку української і зарубіжної літератури для дітей дошкільного віку від найдавніших часів до сьогодення; засвоєння історико-літературних, критичних і теоретичних матеріалів з української та найяскравіших явищ зарубіжної літератури для дітей дошкільного віку; формування системного порівняльно-типологічного підходу до визначальних явищ літератури для дітей. Навчальна дисципліна покликана сформувати у бакалаврів навички самостійного аналізу художнього тексту з урахуванням вікових і психологічних особливостей дітей-дошкільників. У процесі вивчення дисципліни бакалаври матимуть можливість глибше аналізувати твори сучасних талановитих письменників української і зарубіжної літератури, які акцентували на феномені дитинства.

Зміст дисципліни «Література для дітей дошкільного віку» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців-початківців, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньої програми.

Навчальний контент

Год. (лек. /сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2 / -	Тема 1. Вступ. Українська література для дітей дошкільного віку як органічна складова художньої літератури.	Знати специфіку, а звідси – мету і завдання навчальної дисципліни, її термінологічну і понятійно-категоріальну структуру; розрізняти три складові дитячої літератури; виокремлювати основні етапи її розвитку; оволодіти навичками цілісного літературознавчого аналізу ліричного та епічного творів літератури для дітей дошкільного віку.	Питання
2 / 4	Тема 2. Українська література для дітей другої половини XIX століття: імена, твори, визначальні тенденції.	Характеризувати визначальні тенденції української літератури для дітей 2-ої полов. XIX ст. (імена, твори, проблеми). З'ясовувати роль Т.Шевченка як основоположника нової літератури для дітей; вміти інтерпретувати біографію Т.Шевченка у його творах; розуміти місце «Букваря южнорусского» у процесі підручникотворення того часу. Вміти з'ясовувати роль класиків дитячої літератури у її творенні; аналізувати визначальні риси їх творчості.	Есе, тести
2 / 4	Тема 3. Іван Франко – теоретик і практик української літератури для дітей	Уміти оцінювати місце І.Франка як теоретика і практика дитячої літератури; викладати основні положення його критичних статей про дитяче читання; аналізувати	Проблемні завдання, есе

дошкільного віку.	казки І.Франка для наймолодшої вікової категорії.	
-------------------	---	--

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОНП	Програмні компетентності
ФКс-4	Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної мови, до розвитку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками та дорослими.
ФКс-5	Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку, виховання у них інтересу й поваги до національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів.
ФКс-7	Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
ФКс-9	Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва.
ФКс-10	Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо), до формування у них досвіду самостійної творчої діяльності у різних видах мистецтва (образотворче, музичне, театральне).
	Програмні результати навчання
ПРН 7	Володіти базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програми.
ПРН 10	Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.
ПРН 11	Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їх фрагменти, методiku роботи над окремими видами завдань, створювати методiku підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

- Арзамасцева І.Н., Николаева С.А. Детская литература. Учебник. 7-е издание. М.: Академия, 2011.
- Бойко В. Дитячий фольклор / Український дитячий фольклор. – К., 1982.
- Брандис Е. От Езопа до Джанни Родари: Зарубежная литература в детском и юношеском чтении. М.: Просвещение, 1965.
- Веселка: Антологія української художньої літератури для дітей. В 3-х томах. К.: Веселка, 1967-1969.
- Веселка: Антологія української літератури для дітей. К.: Веселка, 1964. –Т.1-3.
- Гавура О. Дитяча книга і дитяче читання: шляхи формування компетентного читача // Теорія літератури і гуманітарні студії: Зб. праць з нагоди 75-річчя д.ф.н., проф. Романа Гром'яка / Упоряд. І.Папуша // Studia methodologica. – Вип. 34. – Тернопіль: ТНПУ, 2012. – С. 57-62.
- Довженко Г.В. Український дитячий фольклор: Віршові жанри. – К.: Наукова думка, 1981.
- Довідник з теорії літератури / Автор-упоряд. У.Д.Данильцова. – К.: «А.С.К.», 2001.
- Зарубежные писатели. Библиографический словарь: в 2 ч. – М.: «Просвещение», «Учебная литература», 1997.
- Зелене око. 1001 вірш. Антологія української поезії для дітей / Упоряд. І.Лучук. – Тернопіль: Богдан, 2008.
- Історія української літератури ХІХ століття: у 3 кн. / За ред. М.Т.Яценка. – К.: Либідь, 1995.
- Качак Т. Українська література для дітей і юнацтва. К.: Академвидав, 2016.
- Кіліченко Л.М. Українська дитяча література. – К.: Вища школа, 1988.
- Кузьменко В.І. Словник літературознавчих термінів.– К.: Український письменник, 1997.
- Куца О. Основи літературознавства. Навч. посібник для студентів педагогічних спеціальностей вищих закладів освіти. – Тернопіль: Горлиця, 2002.
- Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність. – Львів: Літопис, 2000.

17. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001.
18. Лесин В.М. Літературознавчі терміни. – К.: Радянська школа, 1985.
19. Література. Діти. Час. Літературно-критичний збірник. – К.: Веселка (з 1976 - щорічник).
20. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / Автор-укладач Ковалів Ю.І. – К.: Академія, 2007.
21. Рідне слово. Українська дитяча література. Хрестоматія: у 2 кн. Навч. посібник для студентів педагогічних вищих закладів освіти. – К.: Либідь, 1999.
22. Славова М. Волшебное зеркало детства. Статьи о детской литературе. – К.: Киевский университет, 2002.
23. Славова М. Попелюшка літератури. Теоретичні аспекти літератури для дітей. – К.: Київський університет, 2002.
24. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Народження громадянина. Листи до сина. Вибрані твори в 5 томах. – К.: Радянська школа, 1977. -Т. 1, 3.
25. Українська дитяча література. Хрестоматія / Упоряд. П.Вовк, В.Савенко. – К.: Вища школа, 1976.
26. Українська дитяча література. Хрестоматія критичних матеріалів / Упорядк. Ф.Гурвич, В.Савенко. – К.: Вища школа, 1969.
27. Українська література для дітей. Хрестоматія: навч. посіб. для студ. вищ. нав. закл. / Упоряд.: А.І.Мовчун, З.Д.Варавкіна. – К.: Арій, 2011.
28. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики: у 4-х томах. – К.: Рось, 1994.
29. Ярмиш Ю. У світі казок. Літературно-критичний нарис. – К.: Рад. школа, 1981.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми слов'янської філології: Міжвуз. зб. наук. ст. / Відп. ред. В.А.Зарва.–Донецьк:Юго-Восток,2009.–Вип. XX: Лінгвістика і літературознавство.
2. Бичко В., Наталя Забіла. Риси літературного портрета – К: Дитвидав, 1968.
3. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. – Львів: Академічний експрес, 1999.
4. Луганський В. Леся Українка - дітям. - У кн.: Література. Діти. Час. - К.: Веселка, 1982. - С. 152 -160.
5. Павлова Н. Образ детства – образ времени. О современной автобиографической прозе. – М.: Детская литература, 1990.
6. Радишевський Р. Поетичний дарунок синові і кожній українській дитині. - У кн.: Олесь О. Все навколо зеленіс: Вірші, поеми, казки. -К.: Веселка, 1990.
7. Халімончук В. Іван Франко - дітям. - У кн.: Іван Франко. Малий Мирон. -Львів: Каменяр, 1977. - С. 5 - 8.

Інтернет-джерела

1. [http:// www.strana-oz.ru/?numid=18&article=861](http://www.strana-oz.ru/?numid=18&article=861)
2. Іван Андрусяк. «Радив би батькам читати ті книжки, які читають їхні діти» // bukvoid.com.ua/events/interview/2013/04/10/150000.html

Оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс виставляється таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Тема 1 Вступ. Українська література для дітей дошкільного віку як органічна складова художньої літератури.	10
Тема 2 Українська література для дітей другої половини XIX століття: імена, твори, визначальні тенденції.	20
Тема 3 Іван Франко – теоретик і практик української літератури для дітей дошкільного віку.	20
ІНДЗ	20
Підсумковий контроль	30

До Силабусу додаються такі матеріали:

Навчально-методичний комплекс:

- а) лекційний матеріал;
- б) плани практичних занять;
- в) тематика ІНДЗ;
- г) завдання для підсумкового контролю.